

PROJEKT ORGANIZÁCIE VÝSTAVBY:

Identifikačné údaje stavby:

Investor : Obec Imeľ, Nám. J. Blaskovicsa 507/11, 946 52 Imeľ
Názov stavby : ZNÍŽENIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOVY
MATERSKEJ ŠKOLY
Miesto stavby : Imeľ, Zdravotnícka ul., budova materskej školy súp. č.622, na parc.
č.2759/3, kat. úz. Imeľ, okres Komárno
Charakter stavby : zmena existujúcej stavby
Okres : Komárno
Kraj : Nitriansky
Projektant stav. časti : PROJEKTING ŠGT s.r.o., Komárno
Zodp. projektant : Ing. Alena Šagátová
Rozsah PD : dokumentácia pre realizáciu stavby

Základné riešenie zariadenia staveniska

Pri navrhovanej výstavbe nedôjde k záberu verejného priestranstva. Rozsah a spôsob uskutočňovania hlavnej stavby si nevyžaduje vykonať osobitné opatrenia na zamedzenie vplyvu výstavby na jej okolie.

Charakteristika staveniska

Stavenisko bude riešené v areáli školy. Pozemok, kde je materská škola súp. č.622 umiestnená, má rovinatý charakter, po obvode budovy sú vytvorené chodníky a na juhovýchodnej strane je spevnená plocha, ostatná časť pozemku je zatrávnená. Areál je oplotený, zariadenie staveniska bude riešené na pozemku investora na parc. č.2759/3, k.ú. Imeľ. Plochy ZS sa od okolitého pozemku z bezpečnostných dôvodov oplotia prenosným oplotením.

Kapacita a využitie existujúcich objektov pre potreby ZS

Pre potreby zariadenia staveniska budú privezené min. dve prenosné bunky (ZS), jedna bude slúžiť na administratívu, druhá ako šatňa, ale i ako sociálne miestnosti. Na pozemku sa osadí mobilné WC. Prípadne je možné, ak bude stavba uskutočnená počas prázdnin, využiť dočasne pre potreby zariadenia staveniska sociálne zariadenie v objekte.

Dopravné napojenie

Stavebný materiál bude dovážaný po miestnych komunikáciách a skladovaný bude na vyhradenom priestore na vlastnom pozemku. Vstup na pozemok je možný priamo z miestnej spevnenej komunikácie - Zdravotníckej ulice cez existujúce dvojkrídlové vráta v uličnom oplotení.

Zabezpečenie prívodu vody a energií na stavenisko

Voda a elektrická energia pre potreby zariadenia staveniska budú odoberané z rozvodov v objekte školy. Odpadové vody z objektu ZS budú odvedené do existujúcich rozvodov splaškovej kanalizácie.

Objekty ZS

Na pozemku vedľa budovy MŠ na voľnej ploche budú umiestnené prenosné bunky - objekty zariadenia staveniska slúžiace ako sklad, kancelária, šatňa pre zamestnancov a mobilné WC.

Podmienky a nároky na uskutočňovanie stavby

Predpokladaná dĺžka samotnej výstavby je max.3 mesiace.
Oplotením ZS (nepriehľadným prenosným plotom) je potrebné zamedziť prístupu na stavenisko nepovolaným osobám. Vráta sa osadia zo strany prístupovej komunikácie.

Pri výstavbe je nutné dodržiavať všetky príslušné bezpečnostné predpisy, používať ochranné pomôcky.

Postup výstavby:

- demontáž starých svetlíkov, demontáž bleskozvodu a klampiarskych konštrukcií strechy, nesúdržnej časti obkladov fasády
- odstránenie časti atiky (25/50cm) v mieste navrhovaných ríms (úsek dĺžky 25,10m na jednej a 37,65m na druhej strane)
- vyhotovenie železobetónových ríms v mieste odstránenej atiky
- osadenie trapézových plechov v mieste odstránených svetlíkov
- montáž novej tepelnej izolácie strešnej konštrukcie vrátane parozábrany, strešnej krytiny na báze PVC, osadenie klampiarskych konštrukcií, bleskozvodu
- výmena okenných otvorov, zasklených stien a vonkajších dverí
- rekonštrukcia ústredného kúrenia, elektroinštalácie, plynoinštalácie a zdravotnickej inštalácie
- búracie práce časti spevnených plôch kvôli rozvodom dažďovej kanalizácie a osadeniu izolácie soklovej časti so zapustením pod úroveň chodníkov (vrátane nopovej fólie)
- realizácia rozvodov dažďovej kanalizácie a vsakovacích objektov
- oprava odstránených častí chodníkov a podláh závetrí
- zateplenie fasády, vyhotovenie omietok, obkladu soklov
- osadenie ostatných klampiarskych konštrukcií a doplnkových prvkov na fasáde
- vypratanie staveniska

Pred začatím stavebných prác je potrebné vytýčiť všetky trasy podzemných vedení inžinierskych sietí.

Stavené práce na streche, výmena výplní otvorov a práce na zateplení fasády na SV strane, kde sú orientované hlavné vchody do objektu je potrebné realizovať v období prázdnin. Ostatné stavebné práce, hlavne vykazujúce nadmerný hluk a prašnosť je potrebné vykonávať mimo prevádzky školy. Ak sa časť stavebných prác bude realizovať počas prevádzky (napr. zateplovanie fasády mimo hlavných komunikačných plôch) je nutné priestor zabezpečiť tak, aby sa úplne zamedzilo prístupu na stavenisko, aby nedošlo k ohrozeniu bezpečnosti a zdravia.

Pozemok je i v súčasnosti oplotený. Oplotením konkrétnej časti ZS nepriehľadným plotom je potrebné zamedziť prístupu na stavenisko, na lešenie, ... nepovolaným osobám.

Pri výstavbe je nutné dodržiavať všetky príslušné bezpečnostné predpisy hlavne pri prácach vo výškach, používať ochranné pomôcky.

Základné podmienky a zásady BOZP pre dodávateľov služieb a prác v objekte budú stanovené v obchodných zmluvách v časti: Bezpečnostné a požiarne podmienky pre dodávateľa služieb a prác

- *Pred začatím prác s areáli stavebníka zabezpečí tento dodávateľovi a jeho subdodávateľom preukázateľne inštruktážne školenie z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarom a ochrany majetku*
- *Informuje dodávateľa a subdodávateľov o funkcii koordinátora bezpečnosti práce, o jeho pracovnej náplni a jeho právomociach z toho vyplývajúcich.*
- *Dodávateľ a subdodávateľia zabezpečia zaškolenie svojich pracovníkov v oblasti:*
- *Všeobecných podmienok bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o ochrane pred požiarom, ochrane majetku a o ochrane životného prostredia na stavenisku*
- *Zaškolenie pracovníkov pre menovité činnosti pre ktoré sa vyžadujú technologické postupy*
- *Zodpovední pracovníci stavebníka majú právo kontroly dodržiavania predpisov týkajúcich sa BOZP, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia. Pri zistení nedostatkov v uvedených oblastiach okamžite zastavia vykonávanie prác do času, pokiaľ zistené nedostatky nebudú dodávateľom alebo subdodávateľmi odstránené /Vyhl. 374/1990Zb., §6/*

Dodávateľ stavby je povinný počas stavebnej činnosti rešpektovať požiadavky vyplývajúce zo:

- *Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- *Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- *Zákonník práce (Zákon č. 311/2001 Z. z.)*
- *Zákon č. 163/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov o chemických látkach a chemických prípravkoch*
- *Zákon 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- *Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov*

- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.
- Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci
- Vyhláška MPSVR SR č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení
- Vyhláška č. 59/1982 Zb. ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení v znení neskorších predpisov
- Vyhláška SÚBP a SBÚ č. 93/1985 Zb. o zaistení bezpečnosti práce pri stabilných zásobníkoch na sypké materiály
- 126/2006 Z. z. - Zákon o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška č. 208/1991 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách vozidiel.
- Úprava MZ SSR č. 7/1978 hygienických požiadavkách na pracovné prostredie

Stavebná činnosť

- Vyhláška SÚBP a SBÚ č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 253/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci
- Vyhláška Ministerstva stavebníctva č. 77/1965 Zb. o výcviku, spôsobilosti a registrácii obslúh stavebných strojov, v znení neskorších predpisov
- STN 73 8101 Lešenia. Spoločné ustanovenia
- STN EN 13374 (73 8106) Dočasné bočné ochranné a záchytné systémy. Špecifikácia výrobu a skúšobné metódy
- STN EN 1298 (73 8112) Pojazdné pracovné lešenie. Pravidlá a zásady vypracovania návodu na montáž a používanie

Základné povinnosti dodávateľa stavebných prác:

- (1) Dodávateľ stavebných prác je povinný viesť evidenciu pracovníkov od ich nástupu do práce až do opustenia pracoviska.
- (2) Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť osoby, ktoré s jeho vedomím vstupujú na stavenisko (pracovisko), osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami zodpovedajúcimi ich ohrozeniu.

Príprava stavieb:

- (1) Dodávateľ stavebných prác musí v rámci dodávateľskej dokumentácie vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti práce.
- (2) Súčasťou dodávateľskej dokumentácie je technologický alebo pracovný postup, ktorý musí byť k dispozícii na stavbe.
- (3) Technologický postup musí riešiť :
 - a) nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií,
 - b) pracovný postup pre danú pracovnú činnosť,
 - c) použitie strojov, zariadení a špeciálnych prostriedkov, pomôcok a pod.,
 - d) druhy a typy pomocných stavebných konštrukcií (lešení, podperných konštrukcií, plošín a pod.),
 - e) spôsob dopravy (zvislej i vodorovnej) materiálov vrátane komunikácií a skladových plôch,
 - f) technické a organizačné opatrenia a zaistenie bezpečnosti pracovníkov, pracoviska a okolia,
 - g) opatrenia na zabezpečenie staveniska (pracoviska) v čase, keď sa v ňom nepracuje,
 - h) opatrenia pri stavebných prácach pri mimoriadnych podmienkach.
- (4) Pracovný postup musí obsahovať požiadavky na vykonanie stavebných prác pri dodržaní zásad bezpečnosti práce.
- (5) Ak v typových podmienkach nie sú na vykonanie stavebných prác určené spôsoby zaistenia bezpečnosti práce, musia sa určiť v dodávateľskej dokumentácii.

- (6) Dodávateľská dokumentácia musí obsahovať aj opatrenia pre prípad ohrozenia prírodnými živlami (záplavy, zosuvy pôdy a pod.), ďalej opatrenia pri stavebných prácach za prevádzky a súbehu prác niekoľkých dodávateľov, ako aj opatrenia pri postupovom odovzdávaní stavieb a objektov do prevádzky a udržiavania.
- (7) Dodávateľská dokumentácia musí obsahovať opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce v rozsahu podľa odsekov 1 až 4, ak ide o stavebné práce malého rozsahu (jednoduché a drobné stavby, jednoduché stavebné úpravy a udržiavacie práce) alebo ide o stavebné práce, ktorých bezpečné vykonávanie je upravené technickými normami. Zodpovedný pracovník určí v týchto prípadoch nevyhnutné opatrenie na zaistenie bezpečnosti práce pred začatím jednotlivých prác (skládka, rozmiestnenie a použitie strojov a zariadení, pracovné postupy a pod.) a urobí o tom záznam v stavebnom denníku.
- (8) Pracovníci musia byť oboznámení s dodávateľskou dokumentáciou v rozsahu, ktorý sa ich týka.

Povinnosti pri odovzdávaní staveniska (pracoviska)

- (1) Vzájomné vzťahy, záväzky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce sa musia medzi účastníkmi výstavby dohodnúť vopred a musia byť obsiahnuté v zápise o odovzdávaní staveniska (pracoviska), ak nie sú obsiahnuté v hospodárskej zmluve. Rovnako sa postupuje pri súbehu stavebných prác s prácami počas prevádzky.
- (2) Dodávateľ stavebných prác je povinný oboznámiť ostatných dodávateľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v projekte stavby a v dodávateľskej dokumentácii.
- (3) Pri stavebných prácach počas prevádzky je prevádzkovateľ povinný oboznámiť pracovníkov dodávateľa stavebných prác so zásadami bezpečného správania sa na danom pracovisku a s možnými miestami a zdrojmi ohrozenia. Rovnako je dodávateľ stavebných prác povinný oboznámiť určených pracovníkov prevádzkovateľa s rizikami stavebných prác.

Prerušenie stavebných prác

- (1) Pracovník, ktorý spozoruje nebezpečenstvo, ktoré by mohlo ohroziť zdravie alebo životy osôb alebo spôsobiť prevádzkovú nehodu (haváriu) alebo poruchu technického zariadenia, prípadne príznaky takéhoto nebezpečenstva, je povinný, ak nemôže nebezpečenstvo odstrániť sám, prerušiť práce a oznámiť to ihneď zodpovednému pracovníkovi a podľa možnosti upozorniť všetky osoby, ktoré by mohlo toto nebezpečenstvo ohroziť. Odborne pracovník postupuje pri podozrení, že osoba, ktorá sa nachádza na pracovisku, je pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok.
- (2) Práce sa musia prerušiť pri ohrození pracovníkov, stavby (jej časti) alebo okolia vplyvom zhoršených poveternostných podmienok, nevyhovujúceho technického stavu konštrukcie, stroja alebo zariadenia, prírodných živlov, prípadne iných nepredvídaných okolností. Dôvody na prerušenie práce posúdi a o prerušení práce rozhodne zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác. Práce sa musia prerušiť tiež za podmienok určených osobitnými predpismi.
- (3) Pri prerušení práce treba vykonať nevyhnutné opatrenia na ochranu života, zdravia a majetku a musí sa o tom vyhotoviť zápis. V práci možno opätovne pokračovať až na pokyn zodpovedného pracovníka.

Povinnosti dodávateľov stavebných prác

- (1) Dodávateľ stavebných prác je povinný pracovníkov, ktorí stavebné práce projektujú, riadia, vykonávajú a kontrolujú, vyškoliť z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, prípadne prakticky zaučiť, a to v rozsahu potrebnom na výkon ich práce a overiť ich znalosti najmenej raz za 3 roky, ak osobitný predpis alebo vyhláška neurčí inak.
- (2) Dodávateľ stavebných prác je povinný zabezpečiť školenie a zaučenie pracovníkov a overiť ich znalosti z predpisov v odseku 1 najmenej raz za 12 mesiacov, ak vykonávajú alebo riadia stavebné práce :
 - a) vo výškach nad 1,5 m, ak nemôžu pracovať z pevných a bezpečných pracovných podláh,
 - b) na pohyblivých pracovných plošinách,
 - c) na rebríkoch vo výške nad 5 m,
 - d) pomocou horolezeckej (speleologickej) techniky,
 - e) vo výškach pri montáži a demontáži pomocných konštrukcií.
- (3) Školenie, zaučenie a overenie znalostí pracovníkov, ktorí vykonávajú alebo riadia stavebné práce uvedené v odseku 2 písm. d), môžu vykonávať len inštruktori horolezeckej (speleologickej) techniky a práce uvedené v odseku 2 písm. e) len inštruktori lešárskej techniky.
- (4) Stavebné práce, na ktoré treba odbornú spôsobilosť, sa môžu vykonávať len po jej získaní.

- (5) Dodávateľ stavebných prác nesmie poveriť pracovníkov vykonávaním stavebných prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti.
- (6) Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť :
 - a) pracovníkov vhodným náradím a ostatnými pomôckami a osobnými pracovnými prostriedkami potrebnými na bezpečný výkon práce, ako aj dokumentáciou, návodmi a pravidlami,
 - b) pracovníkov poverených riadením a kontrolou stavebných prác pracovnými a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení v rozsahu potrebnom na výkon ich práce.

Povinnosti pracovníkov

- (1) Pracovníci sú pri vykonávaní stavebných prác povinní :
 - a) dodržiavať technologické alebo pracovné postupy, návody, pravidlá a pokyny,
 - b) obsluhovať len tie stroje a zariadenia a používať náradie a pomôcky, ktoré im boli na výkon práce určené,
 - c) dodržiavať bezpečnostné označenia, výstražné signály a upozornenia a tiež pokyny pracovníkov určených na stráženie ohrozeného priestoru,
 - d) vykonávať prácu na určenom pracovisku, z pracoviska sa nesmú vzdialiť bez súhlasu zodpovedného pracovníka okrem naliehavých dôvodov (nevoľnosť, náhle ochorenie, úraz a pod.), takýto odchod sú povinní čo najskôr vhodným spôsobom ohlásiť zodpovednému pracovníkovi,
 - e) nemeniť bez súhlasu zodpovedného pracovníka nič na prevádzkových, bezpečnostných a požiarnych zariadeniach.
- (2) Pri zmene podmienok (geologických, hydrogeologických, poveternostných, a pod.), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť práce počas stavebných prác, sú zodpovední pracovníci povinní vykonať potrebné zmeny technologických alebo pracovných postupov a oboznámiť s nimi príslušných pracovníkov.

Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

- (1) Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný dodržiavať povinnosti ustanovené osobitnými predpismi a ďalej je povinný :
 - a) vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom, zohľadňovať pritom skutočné a predvídateľné okolnosti,
 - c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika u všetkých zamestnancov, najmä pri osobitných skupinách zamestnancov. Osobitnými skupinami zamestnancov sú najmä tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacie ženy, mladiství a zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, stroje, zariadenia, náradie, nástroje, materiály, pracovné pomôcky, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
 - e) zabezpečovať, aby chemické, fyzikálne a biologické činitele a činitele ovplyvňujúce psychické zaťaženie neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
 - f) odstraňovať nebezpečenstvá a ohrozenia tam, kde to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vypracúvať písomný dokument o vyhotovení týchto neodstrániteľných nebezpečenstiev, neodstrániteľných ohrození, plánovať a vykonávať na ich odstránenie alebo obmedzenie,
 - g) nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraví nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými zariadeniami a pracovnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,
 - h) tam, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri zlyhaní ktorých môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho rozsahu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia :
 - prijať účelné opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia, ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať účelné opatrenia na ich obmedzenie
 - vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len osobám, ktoré boli riadne

- a preukázateľne vyškolené a vybavené príslušnými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami
- zabezpečiť riadne a preukázateľné oboznámenie, výcvik a vybavenie zamestnancov podľa osobitných požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - i) určovať bezpečné pracovné postupy,
 - j) určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,
 - k) vydávať pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - l) zaraďovať zamestnancov na práce so zreteľom na ich zdravotný stav, schopnosti a oprávnenia podľa osobitných predpisov a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, schopnostiam a na ktoré nemajú oprávnenia podľa osobitných predpisov,
 - m) zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických možností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
 - n) zabezpečiť podľa miery ohrozenia a pre vybrané povolania pravidelné lekárske preventívne prehliadky a lekárske prehliadky ustanovené osobitnými predpismi,
 - o) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku a tiež vtedy, ak o to zamestnanec požiada,
 - p) venovať zvýšenú pozornosť zamestnancom na odlúčených pracoviskách, zamestnancom, ktorí pracujú na pracovisku sami a osobitným skupinám zamestnancom,
 - q) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti podľa osobitných predpisov,
 - r) oznamovať príslušným orgánom ustanoveným osobitným predpisom vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, havárií, zisťovať a odstraňovať príčiny ich vzniku, viesť ich evidenciu a vykonávať registráciu,
 - s) písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a program jej realizácie obsahujúci najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania a pravidelne ich vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať,
 - t) viesť a uschovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
 - u) nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mal za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov, nenariaďovať prácu načas pri prácach v zdraví škodlivom pracovnom prostredí.
- (2) Na zabezpečenie ochrany života alebo zdravia zamestnancov pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný :
 - a) vypracúvať hodnotenie nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a na jeho základe vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov,
 - b) bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, na používanie pri práci potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky,
 - c) udržiavať osobné ochranné prostriedky v použiteľnom a vo funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.
- (3) Zamestnávateľ je povinný bezplatne poskytovať zamestnancom :
 - a) pracovný odev a obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev a obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,
 - b) umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny a ak to vyžaduje ochrana ich zdravia aj ochranné nápoje podľa vnútorného predpisu.
- (4) Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa, či zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať práce v jeho priestoroch dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre priestory, najmä informácie podľa § 8b ods. 2 písm. a) a b), ak ich nedostali, upozorniť na to ich zamestnávateľa a podľa potreby vykonať opatrenia.
- (5) Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách ustanovených osobitnými predpismi.

- (6) Povinnosť zamestnávateľa starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré sú s jeho vedomím v jeho priestoroch.
- (7) Plnenie úloh zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zabezpečujú vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.
- (8) Zodpovednosť a povinnosti zamestnávateľa pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení nie sú dotknuté povinnosťami vedúcich zamestnancov a zamestnancov o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- (9) Náklady spojené so zabezpečovaním starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci znáša zamestnávateľ, tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

STAVENISKO

Vymedzenie a príprava staveniska

- (1) Pri vymedzení staveniska s musí prihliadať na doterajšie prilahlé priestory a komunikácie s cieľom čo najmenej narušiť tieto priestory, komunikácie a celkovú prevádzku. Komunikácie musia byť riadne vyznačené a osvetlené.
- (2) Stavenisko v zastavanom priestore alebo mieste výkopu stavby musí byť oplotené do výšky najmenej 1,8 m. Pri líniových stavbách alebo staveniskách, na ktorých sa vykonávajú krátkodobé práce, postačí ohradenie dvojtyčovým zábradlím do výšky 1,1 m alebo iným vhodným opatrením.
- (3) Pri prácach vykonávaných na verejných komunikáciách, ktoré z prevádzkových dôvodov alebo technologických dôvodov nemožno ohradiť, musí sa zaistiť bezpečnosť prevádzky alebo osôb iným spôsobom napríklad riadením prevádzky alebo strážením.
- (4) Stavenisko (pracovisko), na ktorom sa pracuje iba z lešenia, debnenia, pracovných plošín alebo s osobným zabezpečením proti pádu z výšky, sa musí vymedziť alebo zabezpečiť.
- (5) Oplotenie alebo ohradenie zasahujúce do verejných komunikácií musí byť v noci a pri znížení viditeľnosti opatrené výstražným červeným svetlom v čele prekážky a ďalej vo vzdialenosti minimálne každých 50 m.
- (6) Stavenisko mimo zastavaného územia obce nemusí byť oplotené alebo ohradené, aj je vzdialené od verejnej komunikácie viac ako 30 m.
- (7) Stavenisko mimo zastavaného územia, kde sa nepredpokladá verejný prístup (pole a pod.), sa nemusí oplotiť alebo ohradiť, ak je s užívateľmi pozemkov dohodnuté akým spôsobom bude vykonané po obvode staveniska upozornenie na nebezpečenstvo. Možné zdroje nebezpečenstva (otvory, jamy, nestabilné konštrukcie a stavebné dielce, stroje, a pod.) musí dodávateľ stavebných prác vhodným spôsobom zabezpečiť.
- (8) Všetky vstupy na pracovisko, montážne priestory a prístupové cesty, ktoré k nim vedú, sa musia označiť bezpečnostnými značkami a tabuľkami so zákazom vstupu na stavenisko nepovolánym osobám. Opletenie staveniska musí mať uzamykateľné vstupy a výstupy.
- (9) Na staveniskách, kde pracujú aj zahraniční pracovníci, sa musia pre výstražné alebo nariadujúce bezpečnostné oznámenia používať vhodné značky a symboly.
- (10) Prístupové komunikácie, pracovné plochy a pod. sa musia po celý čas výstavby na stavenisku udržiavať v bezpečnom stave.
- (11) Pri stavebných prácach za zníženej viditeľnosti sa musí zabezpečiť dostatočné osvetlenie.
- (12) V prírodnom osobitne chránenom území možno na stavenisku zriaďovať len takú stavbu zariadenia staveniska, ktorá nie je spojená so zemou pevným základom.
- (13) Odvádzanie zrážkovej a odpadovej vody zo staveniska sa musí zabezpečiť tak, aby sa zabránilo rozmočeniu pozemku staveniska, vrátane vnútornej staveniskovej komunikácie, aby sa nenarušovalo a neznečisťovalo odtokové zariadenie pozemnej komunikácie a inej plochy priláhlej k stavenisku a aby sa nespôsobil ich podmáčanie.
- (14) Podzemné energetické, telekomunikačné, vodovodné a kanalizačné vedenia v priestoroch staveniska musia byť polohovo a výškovo vyznačené pred začatím stavby.
- (15) Verejné priestranstvo a pozemná komunikácia dočasne užívané na stavenisko pri súčasnom zachovaní ich užívania verejnosťou sa musia počas spoločného užívania bezpečne chrániť a udržiavať.
- (16) Verejné priestranstvo a pozemná komunikácia sa pre stavenisko môžu užívať len v určitom rozsahu a v určenom čase. Po ukončení ich užívania ako staveniska musia byť uvedené do pôvodného stavu, ak nebudú určené na iné využitie. Zeleň v dosahu účinkov staveniska sa musí počas uskutočňovania stavby chrániť pred poškodením.
- (17) Na nezastavanej ploche stavebného pozemku sa musí zachovať a chrániť zeleň pred poškodením s výnimkou prípadov ustanovených osobitným predpisom.

Vytýčenie staveniska

Okolie staveniska a obvod staveniska musia byť riadne označené a usporiadané tak, aby bolo jasne viditeľné a identifikovateľné. Preto odporúčame celé stavenisko opatriť provizórnym plotom a zároveň tabuľkou „Stavenisko, vstup zakázaný“, ktorá bude po celom obvode staveniska pripevnená k plotu alebo samostatne na stĺpiku vo výške 1,6 m nad zemou vo vzdialenosti každých 15 m.

Zariadenie staveniska

1. Pred začatím hlavných stavebných prác vybudovať zariadenie staveniska. Zabezpečiť prísun pitnej vody pre zamestnancov, zabezpečiť šatne pre zamestnancov. Pri šatniach treba rozlišovať podľa druhu práce a zároveň znečistenia pracovného oblečenia. Pri prácach, kde dochádza k zvlášť znečisteniu pracovného oblečenia, treba zabezpečiť samostatné skladovanie pracovného a civilného oblečenia. Treba zabezpečiť sušenie pracovného oblečenia takým spôsobom, aby nedochádzalo k tvorbe pliesňam a húb. Zabezpečiť, aby každý zamestnanec mal zabezpečené miesto na uzamykanie svojho odevu a osobných vecí. Pri dimenzovaní dodržať normu STN 73 4108 – Skrinkové šatne.
2. Pred začatím prác zabezpečiť potrebné množstvo umývadiel. Pri dimenzovaní dodržať normu STN 73 4108 – Umyvárne na čiastočnú telesnú očistu.
3. Zabezpečiť potrebné množstvo prenosných chemických záchodov v súlade s normou STN 73 4108 umiestnených priamo na stavenisku, v priestoroch zariadenia staveniska.

Pripojenie stavby na miestny rozvod technického vybavenia územia

1. Miestny rozvod technického vybavenia územia je nadzemné alebo podzemné vedenie, vrátane armatúry, zariadenia a konštrukcie na vedení zabezpečujúci napojenie územia, obce a ich častí a stavby na jednotlivé druhy technického územia.
2. Stavba sa podľa druhu a potreby napája na zdroj pitnej vody, prípadne úžitkovej vody a vody na hasenie požiarov, na potrebné energie, zariadenie na zneškodňovanie odpadových vôd a na telekomunikačnú sieť.
3. Stavba musí byť prednostne napojená na verejnú kanalizáciu, ak má dostatočnú kapacitu alebo ak treba realizovať zariadenia na zneškodňovanie odpadových vôd. Ak vypúšťaná voda nespĺňa podmienky na vypustenie do verejnej kanalizácie, treba navrhnuť a zriadiť zariadenie na jej predčistenie.
4. Každý prestup miestneho rozvodu technického vybavenia územia do stavby alebo jej časti musí byť utesnený proti vnikaniu nečistôt, plynov a kvapalín.

Skladovanie

Pri skladovaní materiálov sa musí zistiť ich bezpečný prísun a odber v súlade s postupom stavebných prác.

Zariadenie skládok a oporná konštrukcie sa musia riešiť tak, aby umožnili skladovanie, odoberanie alebo dopĺňanie dielcov a prvkov v súlade s požiadavkami výrobcu bez nebezpečenstva ich poškodenia.

Skládky, skladištia a jednotlivé miesta na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať priestoroch trvale ohrozených dopravou bremien, prácou vo výške, na komunikáciách, kde by prekážali prevádzke motorových a iných vozidiel, prípadne používaniu komunikácií osobami, ak je v dokumentácii stavieb určená inak. Umiestnenie skladov a skladísk v ochranných pásmach sa musí riešiť podľa osobitných predpisov.

Skladovací priestor musí mať výšku zodpovedajúcu spôsobu skladovania a používania mechanizácie. Skladovací priestor, v ktorom sa pracovníci pohybujú, musí mať výšku min. 2,1 m.

Skladovacie plochy musia byť urovnané, odvodnené, spevnené a označené bezpečnostnými tabuľkami zakazujúcimi vstup nepovolaným osobám.

Rozmiestnenie skladovacích materiálov, šírka a únosnosť komunikácií musia zodpovedať používanej mechanizácii.

Pracovníci, ktorí pracujú v priestoroch skladov, musia byť oboznámení s rozdelením skladovacích priestorov pre jednotlivé druhy materiálov a s podmienkami bezpečnej prevádzky.

Skladovací materiál musí byť uložený tak, aby bola po celý čas skladovania zabezpečená jeho stabilita podložkami, zarážkami, oporami, stojanmi, klinmi, previazaním a pod. a aby nedošlo k jeho znehodnoteniu.

Konštrukčné prvky, ktoré na seba pri skladovaní tesne priliehajú a nemajú časti, ktoré by umožnili bezpečné uchopenie v okách alebo drždákoch a po., musia byť vždy uložené na podkladoch. Je zakázané ako podkladu používať guľatinu alebo vrstvené podklady.

Dielce možno skladovať len podľa podmienok určených výrobcom, alebo v takej polohe, v ktorej budú zabudované.

Dielce ľahko poškoditeľné pri manipulácii a dielce na letnú možnosť sa odoberajú priamo z dopravných prostriedkov. Zriaďovanie medziskladok je dovolené v technologicky zdôvodnených prípadoch, pričom uskladnené dielce, ktorých statické vlastnosti sa môžu znížiť poveternostnými vplyvmi, musia sa vhodne chrániť.

Miesta určené na odber dielcov z dopravných prostriedkov musia mať rovný a dostatočne únosný povrch a ich spojenie s príjazdovými komunikáciami musí zaisťovať bezpečný nájazd a zjazd.

Spôsoby skladovania

Sypký materiál sa môže voľne ukladať plnomechanizovaným spôsobom do akejkoľvek výšky za predpokladu, že aj jeho odoberanie sa bude uskutočňovať mechanickým spôsobom. Pri odoberaní materiálu sa musí zamedziť vytváranie previsov. Ak sa vytvorí stena, musí sa odoberanie upraviť tak, aby výška nepresiahla 9/10 dovoleného dosahu nakladacieho stroja.

Pri ručnom ukladaní sa môžu sypké materiály navýšiť len do výšky 2 m. Pri ručnom odbere, alebo odbere mechanickou lopatou z hromád vyšších ako 2 m musí sa miesto odboru upraviť tak, aby nevznikali previsy a výška steny nepresiahla 1,5 m.

Na skládke so sypkým materiálom so spodným odoberaním sa pracovníci nesmú zdržiavať v nebezpečnej blízkosti odberného miesta.

Vrecia so sypkým materiálom sa môžu ručne ukladať do výšky 1,5 m, pri mechanizovanom ukladaní do výšky 3 m. Okraje hromád sa musia zabezpečiť pomocným zariadením (oporou, stenou a pod.) alebo sa musia vrecia uložiť v bezpečnom sklone a väzbe, aby nedošlo k ich zosunutiu.

Tekuté látky uskladnené v uzavretých nádobách sa musia uložiť tak, aby plniaci (vyprázdňovací) otvor bol vždy hore. Otvorené nádrže sa musia zabezpečiť proti pádu osôb do nich. Sudy, barely a podobné nádoby sa skladujú stojato len v jednej vrstve. Ležato sa môžu skladovať vo viacerých vrstvách za predpokladu, že jednotlivé vrstvy budú vzájomne stabilizované prekladmi, prípadne budú uložené v konštrukcii zabezpečujúcej ich stabilitu.

Kusový materiál pravidelných tvarov sa môže skladovať ručne len do výšky 2 m pri zabezpečení stability (previazaním a pod.). Kusový materiál nepravidelných tvarov (lomový kameň, nepravidelné tvarovky a pod.) sa môže v pevnej hranici ukladať ručne len do výšky 1,5 m.

Tabuľové sklo sa musí skladovať stojato v rámoch s mäkkými podložkami.

Kyseliny a iné nebezpečné látky sa musia skladovať v obaloch s označením druhu látky. Bezpečný spôsob skladovania určí dodávateľ stavebných prác podľa druhu obalu

Oblé predmety (plechovky a pod.) pri zabezpečení stability sa môžu ručne ukladať na seba do výšky 2 m. Rúry, trubky a guľatina sa musia zabezpečiť proti rozvaleniu.

Prvky a dielce pravidelných tvarov pri ukladaní alebo odoberaní mechanizovanými prostriedkami možno skladovať až do výšky 4 m, ak výrobca alebo osobitný predpis neurčí inak a ak sú v mieste skladovacej plochy dodržané požiadavky na dostatočnú únosnosť podlažia, bezpečnú manipuláciu a dostatočnú svetlú výšku.

Upínanie a odopínanie dielcov sa musí vykonávať zo zeme alebo z bezpečných plošín alebo podláh tak, aby sa neupínali alebo neodopínali vo väčšej pracovnej výške ako 1,5 m. Upínanie a odopínanie dielcov pri použití rebríkov dodávateľ stavebných prác podrobne upraví v technologickom alebo pracovnom postupe.

Poškodené, prípadne kazové dielce a materiál sa musia výrazne označiť a osobitne uložiť. Dodávateľ stavebných prác určí spôsob ich skladovania a manipulácie.

Podmienky skladovania komponentov zateplovacích systémov:

Výrobky pre ETICS sa prepravujú a skladujú v pôvodných obaloch. Pri skladovaní sa musia dodržiavať pokyny na skladovanie a tiež doba skladovania. Manipulácia s odpadmi a ich likvidácia sa musia vykonávať v súlade so zvláštnymi predpismi.

Všeobecné požiadavky na spôsob skladovania

Suché práškové zmesi sa skladujú na paletách alebo na vyvýšenom mieste chránenom pred vlhkosťou. Tekuté a pastovité hmoty nesmú byť vystavené mrazu, priamemu slnečnému žiareniu alebo nadmerným teplotám. Dosky z expandovaného polystyrénu treba skladovať naležato do výšky stanovenej výrobcom. Dosky z EPS musia byť chránené pred UV žiarením a pôsobením organických rozpúšťadiel. Izolant je vhodné skladovať v suchých, krytých a vetrateľných skladoch príp. prístreškoch a pri manipulácii je nutné ho chrániť pred mechanickým poškodením, najmä rohy, hrany dosiek a lamiel.

Kotvy je nutné chrániť pred mrazom a UV žiarením. Výstužná tkanina sa skladuje v roľkách nastojato, chránená pred UV žiarením. Nikdy nesmie byť skladovaná naležato krížom cez seba. Zabráni sa tak trvalým deformáciám tkaniny. Pomocné prvky: základacie, stužujúce, dilatačné, ukončujúce a iné lišty sa skladujú na rovnom podklade s vylúčením ich deformácie. Pri tmeloch, polyuretánových penách, tesniacich páskach, krycích páskach a pod. je treba dodržiavať pokyny výrobcov.

MURÁRSKE PRÁCE

Zariadenie na výrobu, spracovanie a dopravu malty sa musia umiestniť tak, aby pri prevádzke neohrozovali obsluhu ani pracovníkov vykonávajúcich ďalšie pracovné činnosti. V prípade použitia chemických prísad do malty sa pri práci musia dodržiavať bezpečnostné opatrenia určené výrobcom.

Pri strojnom čerpaní malty sa musí zabezpečiť účinné dorozumievanie medzi pracovníkmi v mieste nanášania (ukladania) malty a obsluhou čerpadla.

Materiál na murovanie musí byť uložený tak, aby na prácu zostal voľný priestor 0,6 m široký.

Murované konštrukcie sa musia vyhotoviť podľa osobitných predpisov.

Pri murovaní pod úrovňou terénu sa steny výkopov musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečovanie konštrukcie možno odstraňovať súbežne s postupom výmurovky, ak nie je ohrozená pevnosť a stabilita muriva.

Pri izolačných stenách, oporných stenách a podobných konštrukciách sa nesmie zasypávať alebo prehŕňať z vonkajšej strany steny dovtedy, kým murivo nemá dostatočnú pevnosť.

Ak sa na dopravu materiálu používajú pomocné sklzové žľaby, musia sa umiestniť a zabezpečiť tak, aby doprava materiálu neohrozovala pracovníkov a okolie.

Murovanie sa musí vykonávať tak, aby nemohlo dôjsť k strate stability muriva alebo k jeho porušeniu. Murovanie komínov, pilierov, stĺpov a iných konštrukcií sa musí vykonávať podľa technologického postupu po častiach tak, aby nebola ohrozená nosnosť a stabilita spodnej časti muriva.

Pri zakončení, styku, skrížení stien, pri vymurovaní rohov a pilierov musia byť vrstvy murovacích materiálov previazané. Pričky musia byť vždy zakotvené do muriva.

Kontrola zvislosti muriva a viazania rohov sa nesmie vykonávať priamo z murovanej steny.

Drážka alebo otvory v pilieroch a v tenkostenných priečkach možno robiť len za predpokladu, že sa nenaruší stabilita konštrukcií alebo muriva.

osadzovanie konštrukcií, predmetov alebo technologických zariadení sa musí z hľadiska stability muriva riešiť v projekte stavby s výnimkou predmetov s malou hmotnosťou, ktoré nemôžu narušiť stabilitu muriva. Osadené predmety musia byť pripevnené alebo zakotvené tak, aby sa nemohli uvoľniť alebo posunúť.

Pohybovať sa alebo dopravovať materiál po stropoch z tenkostenných materiálov možno až po vykonaní opatrení, ktoré znemožnia ich poškodenie alebo prepadnutie pracovníkov.

Po osadených prefabrikovaných vodorovných nosných konštrukciách sa možno pohybovať až vtedy, keď sú zabezpečené proti uvoľneniu a zosunutiu.

Kamene uložené v murive sa môžu opracúvať až po dosiahnutí vyžadovanej pevnosti muriva.

MANIPULÁCIA S BREMENAMI

Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo do pracovného prostriedku sa zostávajúce dielce musia vždy zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.

Pracovníci poverení viazaním a zavesovaním bremien musia mať kvalifikáciu viazača alebo sa musia na túto kvalifikáciu zacvičiť a ich spôsobilosť sa musí pravidelne overovať.

Pred uviazaním musí dielce i závesné oká (háky, skrutky a pod.) prehliadnuť viazač. Viazacie prostriedky sa musia v zime očistiť od snehu a námrazy. Je zakázané zdvíhať zasypané, upevnené, primrznuté alebo prilepené bremená vytrhovaním a odtrhovaním, pokiaľ nemožno zistiť bezpečne silu k tomu potrebnú alebo ak zariadenie nie je vybavené preťažovacou poistkou.

Pred zdvihom a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu, prípadne pádu jeho častí. Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zaväzovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohlo vzájomne poškodiť viazací alebo závesný prostriedok a bremeno. Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazací prostriedok, sa musia vhodným spôsobom chrániť.

Pred vlastným zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho naddvihnutím a skontrolovať spôsob zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvíhanie.

Nikto sa nesmie zdržiavať pod dopravovanými bremenami ani v ich blízkosti. Pracovníci sa môžu k bremenu priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo zložené.

Pracovník, ktorý upevnil bremeno, riadi jeho zdvih až do úrovne miesta, kde bude uložené. Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a na osadenie bremena dáva určený pracovník montážnej čaty.

Ak dopravu bremena, jeho celú dráhu z miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia nemôže sledovať pracovník, ktorý bremeno uviazal, musí sa medzi ním, žeriavnikom a pracovníkom, ktorý bude bremeno osadzovať alebo ukladať, určiť spôsob dorozumievania sa.

Určený pracovník montážnej čaty sa musí vždy presvedčiť o správnom osadení bremena.

Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť pomocnými lanami.

Pomocnými lanami sa môžu bremená viesť len z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôsobom vylučujúcim ohrozenie pracovníka pri ich odopínaní. Pomocné lano sa nesmie omotať alebo inak upevniť na častiach tela pracovníka.

Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperou, aby pri zdvihu časť dielca (hlava stípa) voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.

na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál. Viazanie bremien sa riadi osobitnými predpismi.

PRÁCE VO VÝŠKACH A NAD VOĽNOU HLĚBKOU

Zabezpečenie proti pádu

Ochrana pracovníkov proti pádu sa musí vykonať kolektívnym alebo osobným zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách a komunikáciách nad vodou alebo inými látkami, kde hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia, a od výšky 1,5 m na všetkých ostatných pracoviskách a komunikáciách, ak táto vyhláška neurčuje inak.

Ochrana proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje ak:

pracovisko alebo komunikácia je na plochách so sklonom do 10° vrátane od vodorovnej roviny a sú vymedzené zábranou (jednotyčové zábradlie s výškou najmenej 1,1 m, ktoré nie je určené na ochranu proti pádu osôb a predmetov zo zvýšenej úrovne a pod.) najmenej 1,5 m od hrany pádu, miesto práce vnútri objektu je najmenej 0,6 m pod korunou steny, na ktorej sa pracuje.

Ak práce na pracoviskách a komunikáciách do výšky 3 m svojim charakterom a postupom znemožňujú dodržanie bezpečnostných opatrení podľa odseku 1 (pri kladení stropných panelov a pod.), môže sa za ochranu proti pádu z výšky považovať aj to, že tieto práce budú vykonávať poučení pracovníci takým pracovným postupom, ktorým si postupne vytvárajú okolo seba plochu, z ktorej môžu bezpečne pracovať. Technologický postup musí obsahovať výpočet a presný opis činnosti, ktoré je nevyhnutné vykonávať vo vzdialenosti menšej ako 1,5 m od hrany pádu a počet pracovníkov, ktorí sa môžu v tomto priestore súčasne pohybovať.

Pri prácach na súvislých plochách vo výške nemusí byť zabezpečená celá plocha proti pádu pracovníkov na voľnom okraji, prípadne proti ich prepadnutiu, ale len plocha (priestor v mieste práce), kde sa pracuje, vrátane prístupových komunikácií. Konštrukcia kolektívneho zabezpečenia musí presahovať krajné polohy pracovnej plochy o 1,5 m na každú stranu. Ako vymedzenie pracovnej plochy v smere súvislej plochy sa môže použiť zábrana (odsek 2 písmeno a).

Na plochách so sklonom nad 10° musí byť kolektívne zabezpečenie aj pozdĺž hrany pádu v smere sklonu.

Súčasne s postupom prác do výšky sa musia ihneď zakrývať všetky vzniknuté otvory a priehlbne s pôdorysným rozmerom kratšej strany alebo priemeru nad 0,25 m, predovšetkým poklopmi zabezpečenými proti posunutiu, alebo ich treba zabezpečiť inou ochrannou konštrukciou.

Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu

Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, sklznutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce i po jej ukončení.

Pracovné náradie sa zakazuje zavesovať na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak pracovník nepoužije vhodný výstroj (pás s upínakmi a pod.)

Konštrukcia na práce vo výškach sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradie vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou určené náhodné zaťaženie konštrukcie.

Kolektívne zabezpečenie

Ochranné a záchytné konštrukcie (ochranné zábradlie, ochranné ohradenie, lešenie, poklopy, záchytné ohradenie, záchytné lešenie, záchytné siete) musia byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne uniesli predpokladané namáhanie. Ich únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným záväzným podkladom. Na navrhovanie, konštrukčné vyhotovenie, montáž, demontáž, používanie a údržbu ochranných a záchytných konštrukcií sa vzťahujú osobitné predpisy. (STN 73 8101, STN 73 8113, EN 1263-1)

Zabezpečenie miesta pred prácami vo výškach a jeho okolia

Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa bezpečne zaistiť, aby nedošlo k ohrozeniu pracovníkov a iných osôb.

Za bezpečné zaistenie ohrozených priestorov možno považovať:

vylúčenie prevádzky,

využitie ochrannej konštrukcie v úrovni práce vo výške alebo použitie záchytnej konštrukcie, ohradenie dvojtyčovým zábradlím minimálne výšky 1,1 m tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej smeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1,1 m, stráženie priestoru určeným pracovníkom (pracovníkmi) počas ohrozenia.

Ochranné pásmo vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od kraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej:

1,5 m pri práci vo výške od 3-10 m vrátane,

2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane,

2,5 m pri práci vo výške nad 20 do 30 m vrátane,

1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m,

Pri práci na plochách so sklonom väčším ako 25° sa zväčšuje každé pásmo o 0,5 m. Šírka pásma sa určuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške.

V miestach dopravy materiálu do výšky pomocou kladiek (ručne alebo strojovo) sa ochranné pásmo rozširuje o 1 m na všetky strany do pôdorysného profilu dopravovaného bremena.

Pri vysokých objektoch (veže, továrenské komíny, televízne vysielače, vodojemy, meteorologické stožiare a pod.) sa ochranné pásmo vymedzuje podľa odsekov 2 a 3 po celom obvode.

Ak sa komunikácia pre chodcov z dôvodov prác vo výškach zužuje alebo je preložená k vozovke, prípadne do nej musí sa oddeliť od prejazdneho profilu vozovky dvojtyčovým ochranným zábradlím s výškou najmenej 1,1 m, plentou alebo debnením proti odstrelu vody alebo blata od dopravných prostriedkov. Prípadne výškové nerovnosti medzi vozovkou a komunikáciou pre chodcov treba vyrovnať.

Práce na streche

Pri práci na streche sa musia pracovníci chrániť proti pádu zo strešných plášťov na voľných okrajoch, proti sklznutiu z plochy strechy pri jej skone nad 25°, proti prepadnutiu cez strešnú konštrukciu

Zabezpečenie proti pádu zo strechy nielen po obvode, ale aj do svetlíkov, technologických a iných otvorov je splnené použitím ochrannej, prípadne záchytnej konštrukcie alebo použitím osobného zabezpečenia pracovníkov proti pádu.

Zabezpečenie proti sklznutiu je splnené použitím rebríkov upevnených v miestach práce a v potrebných komunikáciách, prípadne použitím ochrannej alebo záchytnej konštrukcie alebo osobného zabezpečenia proti pádu jednotlivých pracovníkov

Pri použití rebríkov ako zabezpečenie proti sklznutiu na streche so sklonom nad 45° od vodorovnej roviny sa musí použiť aj osobné zabezpečenie pracovníkov proti pádu

Zabezpečenie proti prepadnutiu sa musí vykonať na všetkých strešných plášťoch, kde pôdorysná vzdialenosť medzi latami alebo inými nosnými prvkami strešnej konštrukcie je väčšia ako 0,25 m a nie je zaručené, že jednotlivé strešné prvky sú preukázateľne bezpečné proti prelomeniu zaťažením pracovníkmi, prípadne nie je toto zaťaženie vhodne rozložené pomocnou konštrukciou (pracovná alebo komunikačná podlaha, pokrývačský rebrík a pod.)

Stavba a oprava komínov zo strechy so sklonom na 10° sa musia vykonávať len z pracovných podláh. Pri opravách sa musia použiť pracovné podlahy v šírke najmenej 0,6 m.

Zhadzovanie predmetov a materiálu

Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebných materiálov a materiálu na nižšie položené pracoviská, komunikácie alebo podobné plochy je dovolené len za predpokladu, že: miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením, vylúčením prevádzky, strážením) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstrelu zhodenému predmetu alebo materiálu, materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia. Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytiny, dosky a pod.), alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť pracovníka z výšky. Ak pri zhadzovaní materiálu vzniká prašnosť alebo iný nežiaduci účinok, musia sa urobiť ochranné opatrenia.

Prerušenie prác vo výškach

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť pri: búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy, vetre s rýchlosťou nad 8 m.s-1 (5° Bf) na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5,0 m výšky práce a pri použití osobného zabezpečenia; v iných prípadoch pri vetre s rýchlosťou nad 10,7 m.s-1 (6° Bf), viditeľnosti menšej ako 30 m, teplote prostredia nižšej ako -10°C.

Lešenia a rebríky

Každé lešenie je odborne navrhnuté, montované a udržiavané, aby bolo bezpečné po statickej, funkčnej a pracovnej stránke. Pracovné plošiny, lávky a prístupy sú montované, navrhované, dimenzované, chránené a používané tak, aby zamestnancov chránili pred pádom a pádom predmetov. Lešenia skontroluje odborne spôsobilá osoba : pred ich prevzatím v pravidelných intervaloch, po prestavbe, po dočasnom prerušení prác, po mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu. Rebríky sú dostatočne pevné a riadne udržiavané. Správne sa používajú na príslušných miestach a na účely, na ktoré boli určené. Odporúčame používať rebríky zásadne s vydaným certifikátom a v súlade s návodom na použitie a iba na práce , na ktoré je určený. Pojazdné lešenia a klieťky musia byť zabezpečené proti neželanému pohybu.

Sklenárske práce

Pri ručnej manipulácii so sklonom musí byť manipulačná plocha upravená, spevnená a musí byť rovná. Prepravníky tabuľového skla sa pri odoberaní skla musia zabezpečiť proti prevráteniu a nežiadúcemu pohybu. Na vonkajších priestranstvách je zakázané ručne manipulovať s tabuľovým sklom s plochou väčšou ako 1 m² pri vetre s rýchlosťou nad 8 m.s-1 a teplote nižšej ako -5° C. Zasklievanie okien výkladov, svetlíkov a podobných konštrukcií vo výške sa môže vykonávať len z pevných a bezpečných pracovných podláh alebo pohyblivých pracovných plošín. Na ploche skla nad 3 m zasklievanie a presun musia vykonávať najmenej 3 pracovníci. Na nesenie tabúľ skla dlhších ako 2,0 m sa musia použiť prípravky. Jednotlivé tabule sa nesmú stavať priamo na podlahu alebo terén, ale musia byť vhodne podložené a zabezpečené proti preklopeniu. Na skladovanie skla sa vzťahujú osobitné predpisy. Sklenený odpad sa musí ukladať do osobitných prepravných nádob (debien).

Maliarske a natieračské práce

Maliarske práce v schodiskových priestoroch sa musia vykonávať z pracovných podláh alebo rebríkov na to upravených. Je zakázané používať ručné spotrebiče, ak je poškodený tlakomer, poistný ventil, poškodený závit pumpy alebo ak je zaistené iné poškodenie. Používanie ručných spotrebičov sa musí vykonávať podľa návodu na obsluhu a osobitných predpisov. Pri vykonávaní úprav povrchov stavebných a iných konštrukcií náterovými systémami sa musí určiť pracovný postup s prihliadnutím na návod výrobcu a určiť spôsob ochrany pracovníkov pred škodlivinami, ktoré vznikajú pri tejto práci.

Obsluha strojov

Stroje môže samostatne obsluhovať len pracovník, ktorý má pre túto činnosť príslušnú odbornú spôsobilosť.

Pracovník určený na obsluhu stroja (ďalej len „obsluha“) musí byť najmenej raz za 24 mesiacov školený a preskúšaný z predpisov na zaistenie bezpečnosti práce.

Ak má stroj charakter vyhradeného technického zariadenia, musí obsluha spĺňať aj požiadavky určené na jeho obsluhu.

Stroj obsluhuje jeden pracovník, ak výrobca v technických podmienkach alebo v návode na obsluhu neurčí inak. Ak to vyžaduje bezpečnosť práce, dodávateľ stavebných prác určí viacčlennú obsluhu.

Ak stroj obsahuje viac pracovníkov, musí sa určiť zodpovedný pracovník.

Stroje môžu samostatne obsluhovať len pracovníci duševne a telesne spôsobilí, starší ako 18 rokov, ak pre obsluhu nie je určená vyššia veková hranica a sú :

výrobcom strojov poverení montovať, overovať, skúšať a predvádzať stroje prípadne zaučat obsluhu, pritom sa musia oboznámiť s predpismi na zaistenie bezpečnosti práce platnými na pracovisku,

dodávateľom stavebných prác určení na obsluhu (údržbu) a sú preukázateľne zaškolení a zacvičení a majú podľa osobitných predpisov odbornú spôsobilosť na jeho obsluhu alebo vedenie (kuričský, žeriavnícky, vodičský preukaz a pod.).

Obsluha sa musí plne venovať ovládaniu stroja tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť osôb, stroja a konštrukcií.

Obsluha je povinná oboznámiť sa pred začiatkom prác so záznamami a prevádzkovými odchýlkami zistenými počas predchádzajúcej pracovnej smeny.

Obsluha pred začatím prác musí podľa návodu prezrieť stroj a príslušenstvo a prekontrolovať, či ovládanie, oznamovanie a bezpečnostné zariadenia sú funkčne činné.

Ak zistí obsluha závalu alebo poškodenie, ktoré by mohlo ohroziť bezpečnosť práce a prevádzky, ktorú nie je schopná sama odstrániť, nesmie stroj uviesť do prevádzky a musí závalu ohlásiť zodpovednému pracovníkovi. Ak takú závalu zistí počas prevádzky, stroj sa musí ihneď zastaviť a bezpečne zaistiť proti nežiaducemu spusteniu. Počas prevádzky musí sledovať chod stroja a zistené závaly zaznamenať do prevádzkového denníka a tam, kde je to predpísané zaznamenať i ďalšie určené údaje.

(STN 73 8000)

Prevádzkové podmienky strojov

Pred uvedením do prevádzky sa stroje musia vybaviť :

prevádzkovými dokladmi a označiť evidenčným číslom a názvom prevádzkovateľa stroja, bezpečnostnými oznámeniami, bezpečnostnými nátermi, značkami, tabuľkami a nadpismi v slovenskom alebo českom jazyku, predpísaným zariadením na zvukovú výstrahu (húkačka), ktorého hladina hlasitosti musí v miestach merania vonkajšieho hluku stroja prevyšovať hladinu hluku stroja aspoň o desať dB (A), pri súčinnosti viacerých strojov musí byť hladina hlasitosti húkačky v rozmedzí 93-104 dB (A), ochranným zariadením v miestach, kde môže dôjsť k ohrozeniu pracovníkov, pri obslužných plošinách strojov, prípadne výrobného zariadenia musí byť obsluha chránená proti pádu od výšky 0,5 m, ovládače stroja sa musia zabezpečiť proti náhodnému spusteniu.

Pred spustením stroja musí zodpovedný pracovník oboznámiť obsluhu s miestnymi a prevádzkovými podmienkami, ktoré ovplyvňujú bezpečnosť práce.

Pri prevádzke stroja sa musí zabezpečiť jeho stabilita počas jeho všetkých pracovných operácií. Ak je stroj vybavený operami, tiahkami alebo závesmi, počas prevádzky musia byť nastavené v súlade s pokynmi výrobcu v pracovnej polohe a zabezpečené proti zaboreniu, posunutiu alebo uvoľneniu.

Výsuvné, sklopné a podobné časti strojov a zariadení, vrátane hadíc, elektrických prívodov a vedení sa musia zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k ich styku s pohyblivými časťami stroja.

Ak je stroj vybavený prístrojmi na meranie tlaku, obsluha musí dbať na to, aby neboli prekročené určené prevádzkové tlaky.

.....